

OCEAN: passos per a una prescripció antimicrobiana correcta

Emilia Pomar-Galobardas¹, Beatriz Álvarez-Vallejo^{2,3}, Susana Melendo-Pérez^{2,3}

¹ Servei de Pediatria; ² Unitat de Patologia Infecciosa i Immunodeficiències de Pediatria, Servei de Pediatria, i ³ Grup PROA-NEN. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Barcelona

■ Introducció

Els antimicrobians són alguns dels fàrmacs prescrits més sovint en pediatria, tant en l'àmbit hospitalari com en l'ambulatori. Aquesta exposició a antiinfecciosos, tot i que necessària en molts casos, no està exempta d'efectes adversos derivats del seu ús, contribueix a l'aparició de resistències als antimicrobians al medi i incrementa els costos sanitaris, per això té tanta importància el bon ús dels antimicrobians.

En aquest sentit, els programes d'optimització de l'ús d'antibiòtics (PROA) pretenen fomentar una prescripció dels antibiòtics raonada i basada en l'evidència científica, així com l'ajustament de les pautes de tractament en durada i fàrmac mitjançant activitats de formació i consultoria.

Hi ha diversos instruments teòrics en el camp dels PROA dirigits a reforçar la prescripció reflexiva i la reconsideració dels tractaments instaurats. En la literatura anglosaxona es poden trobar, per exemple, eines i mnemotècnies com les 5 D (*right Drug*,

correct Dose, right Drug-route, suitable Duration, timely De-escalation to pathogen-directed therapy) o l'*Start Smart-then Focus (SStF)*. Aquesta darrera consisteix en una sèrie d'indicacions o directrius relatives a la prescripció i al manteniment de la teràpia antibiòtica que s'han de seguir per garantir-ne l'adequació. També inclou indicadors que faciliten l'auditoria o la revisió del procés.

■ Exposició

OCEAN és una mnemotècnia en llengua catalana o castellana (encara que formant una paraula anglesa) que proposa el grup PROA-NEN per tal de sistematitzar i ordenar el mètode de prescripció antibiòtica. Consisteix a fer una orientació diagnòstica de la síndrome infecciosa i a partir d'aquí establir la prescripció conseqüent, dividint-la en cinc apartats seguint l'acrònim OCEAN (vegeu la figura 1). Seguint aquesta eina es pot fer de manera sistemàtica una síntesi fàcil i ràpida d'un cas des del punt de vista del tractament antiinfeccios.

La integració de l'eina OCEAN al curs clínic del pacient suposa una millora en la prescripció dels antiinfecciosos, ja que el fet d'indicar el motiu de l'inici de l'antimicrobià, així com la intenció del nombre de dies de tractament es considera un indicador de qualitat alineat amb les guies PROA. Un altre punt a favor del seu ús és la utilitat que té com a esquema mental i comunicatiu, ja que afavoreix la transmissió d'informació clínica entre torns i equips, així com l'aplicabilitat en tots els àmbits i contextos assistencials, ja siguin hospitalaris o ambulatoris.

Tot i que es considera que la seva utilitat és prometedora, serà necessari validar-ne l'eficàcia mitjançant

Correspondència

Emilia Pomar Galobardas
Hospital Universitari Vall d'Hebron
Pg. Vall d'Hebron, 119-129. 08035 Barcelona
emilia.pomar@vallhebron.cat

Treball rebut: 07.04.2025 - Treball acceptat: 20.04.2025

Pomar-Galobardas E, Álvarez-Vallejo B, Melendo-Pérez S.
OCEAN: passos per a una prescripció antimicrobiana correcta.
Pediatr Catalana. 2025;85(2):69-70.

Editors de la secció Píndoles Científiques

Sebastià González Peris, Maria M. Mercadal-Hally, Olalla Rodríguez Losada

Fig. 1. Mnemotècnica OCEAN: enumeració i descripció dels passos que cal seguir en la prescripció d'antimicrobians.

estudis dissenyats específicament per a aquest propòsit, seguint una metodologia rigorosa i basada en l'evidència.

Missatges clau

OCEAN és una proposta d'eina fàcil i ràpida per sintetitzar la informació sobre el tractament antimicrobià de cada pacient i pensada per a les llengües catalana i castellana.

Aquesta mnemotècnica pot ajudar a generar una comunicació eficient pel que fa a la teràpia antiinfecciosa entre els diferents equips assistencials i també pot facilitar l'auditoria en cada cas concret.

Deixar constància de l'OCEAN dels pacients al seu curs clínic pot afavorir la reflexió dels clínics, evitar allargar innecessàriament les pautes i afavorir la desescalada d'espectre, de manera que s'alinea amb els objectius dels PROA i millora la qualitat de la prescripció antiinfecciosa.

Bibliografia

1. Al-Omari A, Al Mutair A, Alhumaid S, Salih S, Alanazi A, Albarsan H, et al. The impact of antimicrobial stewardship program implementation at four tertiary private hospitals: results of a five-years pre-post analysis. *Antimicrob Resist Infect Control*. 2020;9(1):95.
2. Donà D, Barbieri E, Daverio M, Lundin R, Giaquinto C, Zaoutis T, et al. Implementation and impact of pediatric antimicrobial stewardship programs: a systematic scoping review. *Antimicrob Resist Infect Control*. 2020;9(1):3. Erratum in: *Antimicrob Resist Infect Control*. 2020;9(1):59.
3. Gil-Navarro MV, Gutiérrez-Urbón JM, El Fahimi N, Cisneros-Herreros JM. Adaptación nacional de la herramienta Start Smart-Then Focus al sistema de salud español. *Farm Hosp*. 2021;45(1):82-8.
4. Forrest CL, Verzone A. Antibiotic stewardship: Improving patient-centered right care in urgent care using a shared decision aid and 5 Ds tool. *J Am Assoc Nurse Pract*. 2020;33(12):1265-72.